

חיים מלאים

מאת: חיים קרמר
מרץ 22, 2020

איזו תועלת יש בכל הכסף שיכול אדם להרוויח ולחסוך אם אין לו,
למשל, יחסים תקינים עם אשתו ועם ילדיו? כדי לחיות חיים מלאים
באושר ושמחה צריך לקיים עצה נפלאה של רבי נחמן!…

על האדם לעשות הרבה במהלך חייו, כדי להבטיח את שרידותו: כלכלה,
ביגוד ומחסה. אחרי שהוא נושא אישה, עליו לספק צרכים אלה גם לאשתו
ומשפחתו. לאחר מכן, עליו להבטיח את עתיד ילדיו. רבי נחמן מברסלב
ידע כל זאת, ולמרות זאת אמר: “מה יש לו לאדם לעשות בעולם הזה,
אלא להתפלל, וללמוד תורה ולהתפלל!”

נוכל להבין עיקרון זה הבנה מלאה יותר אחרי שנלמד את מאמר חז”ל
הבא: “כך היא דרכה של תורה: פת במלח תאכל, ומים במשורה תשתה, ועל
הארץ תישן, וחיי צער תחיה… אם אתה עושה כן, אשריך וטוב לך; אשריך
בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא” (אבות ו, ד).

אשריך? פת במלח?! טוב לך? בחיי צער?! האמנם?!

רבי נתן מברסלב מסביר משנה זו בפשטות גמורה , ומקדים : “מי שיש לו עיניים ולב להסתכל בענייני העולם הזה באמת … מי שזכה לשאול באמת מתורותיו ושיחותיו וכו ' של רבינו הקדוש והנורא זצ ל” – אצלו מבואר המשנה בפשיטות גמורה …”. אם מטרתו של האדם לחיות בארמון , לאכול מזון של אניני טעם בכל סעודה , להתלבש רק במלבושים הנאים ביותר וכדומה , יהיו חייו מרים באמת . איזה מאמץ יצטרך להשקיע בעבודתו , כמה שעות ארוכות יצטרך לבלות רק כדי להשיג את האמצעים לשלם בעד כל הדברים היפים הללו ! רובם המכריע של בני האדם עמלים מרבית חייהם תמורת לא יותר מצרכיהם הפשוטים ביותר . תאר לעצמך , כותב רבי נתן , איזה עבודה צריך לעבוד כדי לחיות “חיים טובים ” כאלו . וגם אם האדם יקדיש את כל כולו להשגתם , האם באמת ישיג אותם ? התשובה לשאלה זו היא על פי רוב שלילית .

יתירה מזו . כאשר האדם מתמסר למטרה מעין זו , כמה זמן נותן לו לתורה ולתפילה ? כיצד יוכל אי פעם להתרכז בתפילתו ? כיצד יוכל אי פעם ליהנות מחיי תורה כשכל זמנו מוקדש לכסף ולנוחיות ?

אולי גם זה יעניין אתכם :

עשה טוב , הרע כבר ייעלם . . . .

פרנסה באמנה . .

סדנת ניווט . . . – אמונה עם שלוש נקודות . . . . .

בשלבים או בקפיצה . . . ?

למה אמונה . ?

הולכות יד ביד . . . .

יום חדש אני חדש . . . .

חופש הבחירה . .

הדבר שונה לחלוטין כאשר הוא מקדיש את זמנו לתורה ולתפילה . אז יש לו תמיד זמן לחיות , לשמוח , להרגיש נוחיות אמיתית . האדם אשר תכליתו לחיות חיי תורה ינצל את הזמן שלרשותו כמיטב יכולתו לפיתוח הצד הרוחני שבו . הוא מגביל את צרכיו החומריים , מסתפק בחלקו (גם בהישגים ובקריירה) ושמח להקדיש את שעות הפנאי שלו ללימוד תורה

ולתפילה. מכיוון שקבע את יעדו ב "לחם ומלח", אין לו צורך למשכן את חייו להשביע את קנאתו או את תאוותו. הוא באמת בר מזל! באמת אשריו וטוב לו! הן בעולם הזה והן בעולם הבא (שיחות הר"נ ש"ח).

בסקירה נוספת של המשנה הנ"ל, מסביר רבי נתן שהמצב האידיאלי ביותר שיכול האדם להגיע אליו הוא – שמשביע את רצונו, שרצונו ותשוקתו שבעים ונהנים. איזו תועלת ישנה בכל הכסף שיכול האדם להרוויח ולחסוך אם אין לו, למשל, יחסים תקינים עם אשתו ועם ילדיו – דבר אשר, לדאבוננו, קורה לעתים קרובות מדי? ראה מה מקריב אדם כזה כדי "להשיג" את נכסיו! רצונו בעושר אינו מוליך אותו לשום מקום והוא נותר כשבידו סכסוכים, דאגות ודיכאון. אין תענוגות בעולם הזה בשביל מי שרודף אחריהם. עונג של ממש מורגש רק על ידי אדם השמח בחלקו. חייו נחשבים חיים. רצונותיו ממולאים ובאים לידי סיפוק המקסימאלי, שבוודאי ריבוי הכסף והנכסים אינו הפתרון הנכון לכך (על פי ליקוטי הלכות, נטילת ידיים לסעודה ו, סד).

עתים לתורה

לאחד מחסידיו של רבי נתן היה עסק קטן אשר ממנו התפרנס, אך איש זה ביקש מאוד להקדיש את כל זמנו ומרצו ללימוד התורה, עד כדי כך שהיה מוכן לוותר על האמצעי היחיד ממנו התפרנס. כשהציע את תכניתו לרבי נתן, הופתע לגלות שאין מורהו שבע רצון ממנה. "כרגע בוער ליבך מרוב געגועיך לתורה ולעבודת השם יתברך ואתה מוכן לכל למען מטרה זו, אולם מה יקרה כאשר תדעך הבעירה? אז מה תאכל? האם תוכל להשלים עם הקשיים ותישאר בשמחה? הרשה לי להציע גישה אחרת. לפני שאתה יוצא כל יום לעבודתך, קבע עתים ללימוד התורה. אם תדבק בשעות אלה באופן יציב וקבוע, ועוד תרגיש רצון לוהט לתורה, תשאיר את חנותך פתוחה שעה אחת פחות, ונצל שעה נוספת זו ללימודי תורה. בהדרגה הגבר את מחויבותך לתורה והתפלל להשם שיספק לך את החופש הדרוש להקדיש את כל זמנך ללימודים, בסופו של דבר, תצליח להתגבר על כל המכשולים ותוכל באמת להקדיש את כל מרצך לתלמוד תורה. מאידך גיסא, אם תמצא שאינך יכול לעמוד בלוח הזמנים, אז לפחות תתפרנס כראוי" (אבניה ברזל, עמוד מט, אות ב).

מכיוון שקבע את יעדו ב "לחם ומלח", אין לו צורך למשכן את חייו
להשביע את קנאתו או את תאוותו. הוא באמת בר מזל! באמת אשריו
וטוב לו! הן בעולם הזה והן בעולם הבא...!

כאשר אתה זוכה לחיות ביראת השם , וכל יעדך בחיים הוא לקיים את התורה ומצוותיה כיאות – העבודה והמלאכה שאתה משקיע אז לפרנסתך נחשבת כמו שלושים ותשע המלאכות שבבניין המשכן , פירוש הדבר הוא – שעבודת היומיום שלך ואפילו דברי החולין שאתה עוסק בהם נחשבים קדושים . אולם , אם אינך קובע את הקדושה כיעדך , אז נחשבת עבודתך כשלושים ותשע המלאכות של עבודת פרך ועמל (ליקוטי מוהר ”ן יא , ד).

קבע כיעדיך את התורה ואת התפילה , שהן ורק הן תהיינה מטרותיך , ואז גם עבודת החולין שלך נהפכת למרכבה לקדושה . הכל יוצאים לעבוד , אבל המניע הוא החשוב והקובע . בעוד אנשים עמלים בשלושים ותשע המלאכות ולא יוצא להם מהן אלא חיים המוקדשים לצבירת שכר חומרי , אחרים , הנראים כאילו הם עוסקים באותן שלושים ותשע מלאכות , בונים להם משכן קדוש על ידי אותן מלאכות ממש .

מעל הכל , זכור ! הדבר החשוב ביותר הוא הרצון ! מה אתה שואף להשיג , לא מה שהצלחת או לא הצלחת להשיג בפועל . ואם בעניינים שבחומר כן , על אחת כמה וכמה כאשר מטרותיך , רצונותיך וכל שאיפותיך – הם הישגים בתחום הרוחניות . כפי שהיה רבינו רגיל לומר : “העיקר הוא הרצון ”! – הרצון לעבוד את הבורא . כי הרי אין שום נברא שיוכל לומר שהוא עובד את השם על פי מידת גדולתו של הקב ”ה. אם יש לך מושג מה לגבי גדולתו של הקב ”ה, לא תבין כיצד יוכל אדם כלשהו להתיימר ולטעון שהוא עובדו . אפילו המלאך במרומים אינו יכול לומר שהוא עובד את הקב ”ה באמת . לכן , מה שנשאר בעיקר בידינו הוא הרצון לעובדו (שיחות הר ”נ נ ”א).

הוא הדין גם כאשר אתה מתכנן את סדר היום הקבוע שלך . אפילו אם אתה מתקשה היום לערוך לוח זמנים המאפשר לך להקדיש זמן רב יותר לתורה ולתפילה – על הרצון , לפחות , אל תוותר ! אם רצונך עז דיו , תמצא פנאי בסופו של דבר , כמו שנהוג לומר : אין דבר העומד בפני הרצון .

תזכרו משהו שיכול לשנות את כל זווית הראיה שלכם על החיים : הדבר
החשוב ביותר הוא הרצון !

רבינו אמר פעם לאנשיו הקרובים : “מדוע צריכים אתם לעמול ולהתייגע ולהשחיר את כל חייכם בעבודה עד כדי כך שלא יישאר מכם מאומה ? עמלו פחות , כדי שלפחות יישאר משהו מכם ! (כי כשהאדם עמל למען חומריות העולם הזה , כשחולפים ימיו ושנותיו לא נשאר זכר מכל העבודה . הכל יישאר בסופו של דבר מאחוריו . אבל , על ידי פחות עבודה למען הגשמי יוותר לאדם זמן למה שאכן נשאר עמו לנצח : הישגיו הרוחניים) (שיח שרפי קדש א -רסג) . לכן , הציע לנו רבינו : מה יש לו לאדם לעשות בעולמו ? רק להתפלל וללמוד ולהתפלל . כלומר , כאשר רצונו בתורה ובתפילה , אזי כל יומו – אפילו החולין – מוקדש לתורה ולתפילה , לחיפוש ולמצוא הישגים רוחניים .

להתפלל וללמוד ולהתפלל

רבי אברהם בן רבי נחמן מטלוטשין היה אומר : שעצה זו של רבינו “להתפלל וללמוד ולהתפלל ” מקיימים אנו מדי שבת בשבתו : תחילת הבוקר : תפילה (שחרית) , תלמוד תורה (קריאת התורה שאחריה) ושוב תפילה (תפילת מוסף) להורנו שכך צריך לנהוג : להתחיל בתפילה , להמשיך בלימוד ולסיים בתפילה (רבי לוי יצחק בנדר) .

מיד אחרי התפילה , כהמשך לה , צריך האדם לקבוע עתים ללימוד התורה (אורח חיים קנה , א) . (אגב , רבינו דיבר בצורה חד משמעית על לבישת

תפילין של רבנו תם , נוסף על התפילין של רש״י . כמו כן הדגיש גם את הצורך ללמוד הלכה כל יום . רבי עוזר מאומן העיד על מנהגם של חסידי ברסלב לשלב שני מנהגים חשובים אלה יחד . כל בוקר נהגו ללמוד הלכה בעודם לבושים בתפילין של רבנו תם – כוכבי אור עמוד פ). ואם אמנם , אחרי לימוד ההלכה שלאחר תפילת שחרית נקפיד לומר גם כמה מזמורי תהילים או איזו תחינה אחרת , נמצאנו מקיימים בפשיטות את עצתו של רבינו .

באותה מידה שצריך לתת עשרה אחוזים מהכנסתו לצדקה – כך גם צריך האדם לעשר את שעות היום לטובת תלמוד תורה . לכן , אדם המבלה את יומו בעבודה צריך להקצות לפחות עשרה אחוזים מהזמן ללימוד התורה . ובאשר לאדם כזה שזכה ללמוד כל היום כולו , ייטיב לעשות אם יקצה עשרה אחוזים מזמנו ללימוד משנתו של רבינו (רבי נחמן בורשטיין).

לאמונה שלנו יש כוח עצום עם השפעה אדירה על החיים שלנו , בואו להכיר את הכוח הזה מקרוב ולדעת איך להשתמש בו בכל מצב – בקישור הזה !